

JORNADA: La literatura i el llenguatge dels elements químics

Dissabte 16 de novembre de 2019
 Auditori del Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (mNACTEC)
 Rambla d'Ègara, 270 - Terrassa

09.15 h Recepció d'assistents

09.30 h Obertura de la jornada (benvinguda del director del mNACTEC i breus paraules del regidor d'Universitats)

09.35 h "Literatura elemental: la taula periòdica a la narrativa i la poesia", Dr. Xavier Durán

10.45 h Pausa

11.15 h Passi vídeo "Mundo pequeño: de la ciencia ficción a la formación de los elementos", Dr. Andrés Aragoneses

11.45 h "Elements químics. Llenguatge integrador", Dr. Javier Peña i Bernat Faura

12.45 h *Monólogos científicos* - Big Van Ciència

14.00 h Finalització de la jornada

Conductor de la jornada: Dr. Antoni Hernández Fernández

L'assistència és gratuïta, però les places són limitades.

Més informació: www.terrassa.cat/conferencies-ciudadania

Confirmació d'assistència a terrassauniversitat@terrassa.cat o al telèfon 937 363 023

Ho organitza:

Hi col·laboren:

JORNADA: La literatura i el llenguatge dels elements químics

Un enfocament humanista de la taula periòdica. Des de la seva concepció i cristallització per part de Dmitri Mendelèiev (1834-1907), la taula periòdica no ha estat només crucial pel desenvolupament de la química i de les ciències i tecnologies en general, sinó també font d'inspiració en el món literari i, fins i tot, un llenguatge amb un gran component pedagògic. En aquesta jornada, veurem aquest potencial humanista de la taula periòdica des de la perspectiva de la literatura, la comunicació i la pedagogia.

9.35 h Literatura elemental: la taula periòdica a la narrativa i la poesia, La taula periòdica i diversos elements químics concrets estan presents en moltes obres literàries. En alguns casos, juguen un paper destacat i significatiu en la trama narrativa o en el missatge poètic. A la conferència es posaran diversos exemples d'autors com: E.H. Lewis, H.G. Wells, Upton Sinclair, Raymond Queneau, Mary Soon Lee, David Jou, Àngel Terron i Primo Levi, entre altres.

A càrrec de Xavier Duran, llicenciat en Ciències Químiques i doctor en Ciències de la Comunicació. Del 1999 al 2014 va dirigir a TV3 el programa "El medi ambient" i actualment és redactor especialitzat en temes científics en els serveis informatius de la mateixa cadena. Entre altres llibres ha publicat "La ciència en la literatura. Viatge per la història de la ciència vista per escriptors de tots els temps", editat per la UB i guardonat amb el Premi Crítica Serra d'Or en la versió catalana i elegit millor llibre de divulgació científica per les editorials universitàries en la traducció al castellà. Aquest any ha publicat, amb cinc químics més, "Cent curiositats sobre la taula periòdica i els elements químics".

10.45 h Pausa

11.15 h Passi vídeo "Mundo pequeño: de la ciencia ficción a la formación de los elementos", Carl Sagan decía que somos polvo de estrellas, y no le faltaba razón. Pero hay más que eso en nosotros. En esta conversación daremos un repaso a la historia cósmica de los elementos y hablaremos un poco de ciencia en la ciencia ficción y su relación con los elementos en el universo.

A càrrec d'Andrés Aragonese, doctor en física per la UPC. Professor de física a l'Eastern Washington University, on fa recerca en dinàmica de làsers i sistemes complexos. A més de la seva vessant docent i d'investigació en diferents institucions dels EUA i Espanya, té una àmplia vessant de comunicador científic. Ha organitzat prop de vint Jornades de Divulgació, ha fet divulgació a la Radio Municipal de Terrassa, ha creat el canal a YouTube "Cata de Física". També és autor de llibres de text de secundària i de la novel·la de ciència-ficció Mundo pequeño.

11.45 h "Elements químics. Llenguatge integrador", la matèria i els elements químics, de la mateixa manera que els números, les lletres i les notes musicals representen un nou llenguatge que ens ensenya el fonamental, el bàsic que necessitem conèixer per interpretar el nostre entorn i d'aquesta manera integrar el coneixement que ens permetrà afrontar els reptes de futur.

A càrrec de Javier Peña, doctor en Ciència Químiques per la UPC, director general d'ELISAVA i cofundador de Materfad centra la seva investigació en nous materials funcionals. És un apassionat de l'energia la freqüència i la vibració com a expressió de l'univers i la matèria continguda en ell. És autor i editor de diversos llibres sobre el tema dels materials i ha comissariat i dirigit científicament diverses exposicions de les que destaca: "Mater in Progress. Nous Materials - Nova Indústria", "El futur en la construcció", "Smart Flexibility" i "Design Does".

I d'en Bernat Faura, doctorant en metodologia STEAM, centrat en els desafiaments i oportunitats de la Matèria en el cicle educatiu de primària. Enginyer tècnic en disseny industrial, enginyer de materials i dissenyador industrial, amb experiència en docència en àmbit universitari en centres com la UPC o

ELISAVA, està molt interessat en els corrents més innovadors de la pedagogia actual i en com es poden implementar per a transformar les noves generacions d'estudiants en etapes primerenques.

12.45 h Els "Monòlegs Científics" comencen amb una introducció còmica sobre els científics i el "frikisme", continuen amb una sèrie de monòlegs d'uns 10 minuts de durada cadascun, sobre temes o fenòmens de ciència particulars propis de la formació del seu intèrpret, i acaben amb un torn de preguntes on el públic pregunta dubtes sobre els temes exposats o sobre qualsevol tema de ciència, i els científics responen interactuant i improvisant.

A càrrec de Big Van Ciència, grup de científics i investigadors en actiu amb el clar objectiu de transformar la comunicació científica en un producte atractiu per a tota mena de públics. Des de 2013 expliquen la ciència més puntera d'una forma assequible i divertida en escenaris, ràdio i televisió. També escriuen llibres i imparteixen tallers de formació a Espanya, Europa i a l'Amèrica Llatina.

La jornada serà conduïda per Antoni Hernández Fernández físic, lingüista i doctor en ciència cognitiva per la Universitat de Barcelona. Actualment és professor i investigador a la Universitat Politècnica de Catalunya i a l'Escola d'Art i Disseny de Terrassa.